

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Redništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VIII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 20. oktobra 1925.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 123.

Pomanjkanje vagonov in izvozna sezona.

Iz krogov interesentov se zadnji čas čujejo ponovno pritožbe, da tudi železniška direkcija v Ljubljani ni v stanju pravočasno kriti polnega števila naročenih vagonov, posebno vagonov za eksport lesa in prevoz deželnih pridelkov. Namesto, da poskrbi za hitrejše popravilo polomljenih in pokvarjenih vagonov, se je železniška uprava poslužila raje represalnih sredstev, ki ostro zadenejo naše trgovske in eksportne kroge. Med temi je omeniti predvsem ogromno povišanje ležarine za železniške ležarinske prostore, kakor tudi povišanje stojnin za prekoračenje skrajšanega nakladalnega in razkladalnega roka. Te odredbe zasegajo globoko v interese naše eksportne trgovine in se kvarne posledice že sedaj pojavljajo.

Na področju ljubljanske železniške direkcije se potrebuje dnevno povprečno 700 do 800 odprtih vagonov. Namesto, da bi se ta kvota razdelila na vse panoge gospodarstva enakomerno proporcionalno, se mora po neki stari naredbi ministrstva saobračaja, ki je bila izdana v popolnoma drugih razmerah, kakor pa vladajo v našem prometu sedaj, kriti najprej celokupna potreba rudnikov in potem šele potreba ostalih panog gospodarstva. Tako gre dnevno okrog 450 vagonov za odpremo premoga katerega se znaten del izvažja in le ostanek 250 do 350 vagonov je na razpolago vsem ostalim skupinam interesentov, celokupni industriji in trgovini. Od tega rabi že samo lesna industrija povprečno okrog 200 vagonov dnevno.

Ker se vozi premog iz Slovenije v območju beograjske, subotičke in zagrebške direkcije, se pojavlja, kakor vsako leto tudi letos praksa, da zadržijo imenovane direkcije baš sedaj v izvozni sezoni dnevno znaten del s premogovnim nakladom dospelih odprtih vagonov v svojem območju in jih porabijo za transporte sladkorne repe in drugih poljskih pridelkov ter jih nam nato šele po daljši dobi vračajo. Nekateri dnevi doseže število zadržanih voz do 40% od tega, kar se odpošilja iz območja ljubljanske direkcije v območju ostalih ravnateljstev. Ako se torej namesto polnega števila voz, ki

variira med 150 in 200 vagoni, vrača le kakih 120—180 vagonov, postaja ta diferenca s časom zelo občutna in gre kakor rečeno, na škodo naše industrije in trgovine. Tako se kontingent odprtih vagonov v območju ljubljanske železniške direkcije stalno manjša in povzroča povsod zastoj obrata.

Vozovno vodstvo je prve dni v tednu še nekako v stanju da za silo pokrije naročila vagonov, dočim v sredi in proti koncu tedna ne more zadostiti naročilom.

Z ozirom na ta dejstva smatramo za potrebno, da se pospeši vračanje odprtih vagonov iz območja subotičke, beograjske in zagrebške direkcije v območje ljubljanske direkcije in da se naredba glede prvenstvenega kritja potreb premogovnikov revidira in z ozirom na izpremenjene razmere za dobo izvozne sezone primerno izpremeni.

Vedno bolj se kaže potreba, da se že pri bodočih dvanajstih in v finančnem zakonu posveti vprašanju financiranja poprave pokvarjenih vagonov posebna pažnja. Samo v Sloveniji stoji nad 2300 vagonov ki čakajo že leta na popravila in vedno bolj in bolj propadajo, dočim bi jih mariborska delavnica z lahkoto lahko popravila. Ako bi imeli sedaj ta vozni park na razpolago, ne bi se bilo treba v izvozni sezoni boriti s kakimi težkočami.

Eksport mesa v Avstrijo.

Po uveljavljanju pogodbene carinske tarife iz avstrijsko-jugoslovanske trgovinske pogodbe je nastalo v krogih naših eksporterjev in živinorejcev veliko zanimanje za izvoz celih prašičev v zaklanem stanju, kakor tudi v polovicah v Avstrijo, ker je na te vrste blaga predvidena v pogodbi posebno znižana uvozna carina. Kakor v prvih povojnih letih, je tudi sedaj postal Maribor središče tega eksporta in se v mariborskih klavnicah v zadnjih tednih kolje dnevno do 300 komadov prašičev, ki so namenjeni za izvoz. Pošiljatve se odpremljajo le v hladilnih vagonih. Število hladilnikov, ki so bili dosedaj stacionirani v mariborski postaji, pa je za tak povečan eksport, popolnoma nezadostno. Vsled pomanjkanja hladilnikov zastaja blago v hladilnicah, ki so sedaj že več dni prena-

polnjene in je blago vsled dolgega čakanja na hladilnike izpostavljeno nevarnosti, da se pokvari.

Interesenti, imajo naročenih danes 10 hladilnikov, a jih ne morejo od nikjer dobiti. Potreba odpreme blaga pa je postala medtem že izredno nujna, ker se bo drugače pokvarila kvaliteta in pretijo interesentom velike izgube.

Smatramo, da je v interesu našega eksporta potrebno, da iz ostalih postaj disponira v Maribor potrebno število hladilnih vagonov, da se omogoči takojšnje natovorenje in odprema zaklanih prašičev.

Ker je pričakovati, da bo trajala intenzivna klavna sezona za eksport do marca prihodnjega leta, je obenem potrebno, da napravi železniška direkcija potrebne korake pri osrednjem vozovnem vodstvu generalne direkcije državnih železnic v Beogradu, kakor tudi pri sosednih inozemskih železniških upravah, posebno v Avstriji, da ji stavijo primerno število hladilnikov na razpolago, da bo zagotovljena stalna in redna odprema celokupne množine zaklane živine.

Socijalna zakonodaja in socijalno zavarovanje.

(Referat tajnika g. dr. A. Golia na glavni skupščini Zveze industrijev.)

Na konferenci industrijskih, obrtnih in trgovskih organizacij, ki se je vršila dne 18. septembra 1922 v Beogradu, so predstavniki gospodarskih krogov iz cele kraljevine prvič razpravljali o položaju, ki je nastal za naše narodno gospodarstvo vsled uveljavljanja novih zakonov socijalno-političnega značaja. Resolucija, ki je bila zaključena na tej konferenci, je izzvenela v zahtevi, da naj se ob sodelovanju prizadetih delodajalskih in delavskih organizacij nemudoma pristopi k reviziji teh zakonov. Dasiravno so bile od tega časa domala na vseh gospodarskih konferencah in kongresih, zadnjič na III. rednem gospodarskem kongresu, ki se je vršil dne 19. in 20. septembra 1925 v Beogradu, sprejete resolucije v enakem smislu, naša zahteva po reviziji teh zakonov na merodajnem mestu še ni našla odmeva ter so tako Zakon o zaščiti delavcev in Zakon o inspekciji dela, ka-

kor tudi Zakon o zavarovanju delavcev brez izpremembe v veljavi.

Kakor nismo opustili nobene prilike, da ne bi ponovno naglasili svoje načelne zahteve po reviziji, tako smo prijavili pristojnim mestom tudi naše konkretne zahteve glede posameznih za industrijo važnih vprašanj, ki so urejena v določbah teh zakonov.

Kar se tiče Zakona o zaščiti delavcev, je naša industr. produkcija najtežje prizadeta po njegovih določbah o omejitvi delovnega časa, ki nadkrijujejo zakonodajo gospodarsko naprednejših držav. Po določilih tega zakona ni le za industrijska podjetja splošno obvezen osemurni delovnik, temveč se stavijo tudi podaljšanju delovnega časa s prostovoljnimi pristankom delavstva težko premostljive zapreke. Dočim je vsakemu delavcu prosto, da po osemurnem delu v podjetju da svojo delovno silo za preostanek delovnega dneva v najem drugemu podjetniku ali pa dela izven podjetja na lasten račun, kar se dejansko čisto dogaja, je delavcu v podjetju samem prostovoljno nadaljevanje dela preko osem ur zabranjeno. Zakon predvideva le splošno prostovoljno podaljšanje delovnega časa za cel obrat, ako pristanejo na tako prostovoljno podaljšanje v tajnem glasovanju štiri petine delavstva. Odločno moramo protestirati proti taki omejitvi svobode dela ter ponovno povdariti svojo načelno zahtevo, da naj se uvede za industrijska podjetja načelno 9urni delovnik, dočim naj velja osemurni delovnik le za one vrste industrije, kjer to zahteva značaj obrata z ozirom na postoječe težke delovne razmere.

V ostalem pa moramo vztrajati na naši minimalni zahtevi, da mora biti dovoljeno prostovoljno podaljšanje delovnega časa s pristankom proste večine delavstva. Razume se, da mora biti sklep večine merodajen tudi za one delavce, ki so glasovali proti podaljšanju. Posameznemu delavcu naj se pa v nobenem primeru ne sme krstiti pravica, da dela prostovoljno tudi preko zakonito določenega delovnega časa.

V pogledu bolniškega in nezgodnega zavarovanja delavcev, ki se izvaja od 1. julija 1922 sem po novem Zakonu o zavarovanju delavcev, smo na podlagi izkušenj treh let zadobili pre-

LISTEK.

Dr. Rudolf Andrejka:

K zgodovini tujskega prometa.

(Nadaljevanje.)

In vendar je »Zveza« skušala tudi v teh obupnih časih držati do zadnje svoje postojanke. Se januarja l. 1915 organizira zimski šport v Boh. Bistrici, a obisk iz tedaj še neogrožene Goriške in iz Trsta je prav pičel; vlakovne zveze ne funkcionirajo — vojaška oblastva že slutijo »vihar grozan, vihar strašan«, ki se pripravlja tam na gorkem jugu. —

Kdor prebira akte Deželne zveze iz vojnih let, ne more brez najglobljega spoštovanja mimo neustrašnega in neumornega dr. V. Krisperja, ki je že toliko časa, truda in denarja žrtvoval za svojo »Zvezo«, pa tudi ne mimo njegove plemenite, nesebične ljubezni do trpečega bližnjega, ki mu hiti kakor kapitan rešilne ladje na pomoč, da ga reši gospodarskega pogina.

Ko spozna dr. Krisper, da bo vojna trajala več let, opazi zaeno, da preti našim hotelirjem pogin, ako se ne uvede

rešilna kreditna akcija. Podčrtavati je treba, da je izšla inicijativa, kakor svojčas pri gostilničarskih tečajih, pri gostilničarski šoli, takrat pri gostilničarski podporni akciji od njega in ne od najbližje zainteresiranih zvez in zadrug. — Da organizira in izvrši delo za to kreditno pomožno akcijo, potrebuje nujno zopet pisarno Zveze. Njegovi agilnosti se posreči, najti v poslopu Kmetске posojilnice na Dunajski cesti 18 dva primerna lokala, kjer se otvori dne 1. novembra 1916 zopet Tourist-Office; že preje se je na dr. Krisperjevo inicijativo organiziral 26. avgusta 1916 pri dež. vladi posebna Deželna komisija za državno podporo hotelskih podjetij na Kranjskem pod predsedstvom vladnega svetnika dr. Praxmarerja in s člani dr. Krisperjem, dež. odbornikom dr. Peganom in dr. Souvanom, svetnikom fin. prokurature, in dr. Antonom Milavcem, drž. koncipistom, kot tajnikom. Ta komisija ugotovi za 45 gorenjskih hotelov in gostiln na prošnjo njih lastnikov potrebno kreditno podporo 255.685/96 K. Posreči se ji, da prevzame mestna hranilnica radovljiska finančno konverzijo visečih dolgov.

Poleg te akcije se udeležuje Zveza po dr. Krisperju še druge pomožne akcije za pridobitev kreditov domačemu hotelstvu, ki izhaja iz leta 1917 ustanovljenega vojnokreditnega zavoda v Celovcu ter jo je leta 1918 že dovedel do ugodne rešitve, katero pa je preprečil zlom avstroogrške monarhije.

Od zmanjšanih subvencij, ki prihajajo le še od ministrstva in od deželnega odbora, skuša Zveza še vedno vsaj za silo vzdrževati ogrožene tujskoprometne naprave. Tako nakaže leta 1917 župniku Iv. Pibru v Gorjah, po kojega zaslugi se je bil Vintgar do izbruha vojne držal v vzornem stanju, 1500 K, potem leta 1918 2000 K. Dr. Krisper se že takrat ukvarja z načrtom osnovati stalen fond za vzdrževanje in popravilo Vintgarja.

Naročajo se vojne slike z bojišča ob Seči in slike vojnih prilik v Ljubljani, kipi zaslužnih mož, vojna literatura za vojno zbirko domovinske centrale.

In Zveza se pripravlja za spremembo obstoječih neznosnih razmer, ki jo kaže majska deklaracija Jugoslovanskega kluba od leta 1917. Združitve vseh avstrijskih Jugoslovancev potom združenja Jugoslovancev sploh.

Goriška bojišča bodo kmalu privlačna točka za mednarodno publiko, ker mir ne more biti daleč in bojišča bodo seveda naša. Zato se razpravlja v zvezinih sejah o skupni konferenci kranjskih in goriških hotelirjev in gostilničarjev za enotno organizacijo, da bodo pripravljene, ko pride velikanski naval tujcev v naše kraje, na naša bojišča...

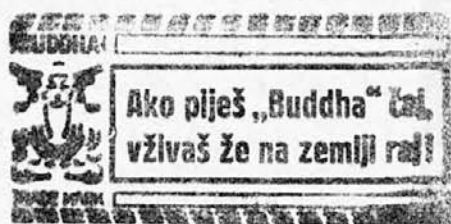
Maja leta 1918 je bila Zveza v zelo žalostnih finančnih razmerah. Deželne subvencije se od leta 1915 naprej niso več izplačevale, mesto Ljubljana je bilo celo od leta 1913 v zaostanku. Zveza je imela dobiti od teh subvencij čez 25.000 K; a ker jih ni dobivala, je bilo vse njeno delovanje le bolj životarenje. Da se napravi temu konec, se je vršila dne 31. julija 1918 seja glavnega odbora, ki je bila zadnja seja tega deželnega zavoda. Sklenile so se, nekatere nebitvene spremembe pravil, ali bolje rečeno pravilnika, ki jih je deželni odbor potrdil dne 21. oktobra 1918, torej teden pred prevratom. Deželni odbor imenuje 15—24 oseb kot odbornike, mesto Ljubljana 2, trgovska in obrtniška zbornica 1, razen tega se ustanovi mesto konzulenta. Predsednik je deželni glavar, nje-

pričanje, da je centralizacija teh panog socijalnega zavarovanja v Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu, ne glede na to, da znatno podražuje že itak drago upravo, izvajanju zavarovanja samemu kvarna.

Zveza industrijcev se je stalno prizadevala v cilju znižanja bolniško in nezgodno zavarovalnih prispevkov. Dočim smo uspeli, da se je prispevna tarifa za nezgodno zavarovanje z veljavnostjo od 1. januarja 1923 znižala od 8% na 6% ter je z veljavnostjo od 1. januarja 1925 sledilo zopetno znižanje od 6% na 5%, je ostal bolniško-zavarovalni prispevek od 1. januarja 1923 nadalje neizpremenjen v višini 6%. Ravnateljstvo Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani je že sklenilo znižanje bolniškega zavarovalnega prispevka na 5%, vendar Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu znižanja ni odobril. Ako premotrimo računski zaključek Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani za poslovno leto 1924, ki je bil objavljen v Uradnem listu, moramo priznati, da je znižanje bolniško-zavarovalnega prispevka pri sedanjem ustroju zavarovanja ter pri sedanjem stvarnem položaju, zlasti v očigled rastočim izdatkom za dajatve zavarovanim članom, trenutno neizvedljivo. Dočim je bolniško-zavarovalna panoga ljubljanskega Okrožnega urada zaključila poslovno leto 1923 še z znatnim pribitkom, je bilo poslovno leto 1924 zaključeno že z malenkostno izgubo 16.900 Din, v tekočem poslovnem letu pa iznaša deficit že do sedaj nad poldrugi milijon dinarjev. Uprav-

ni odbor Okrožnega urada za zavarovanje delavcev je že sklepal o potrebnih ukrepih, da se prepreči katastrofa bolniškega zavarovanja. Žal je njegova svoboda gibanja omejena vsled potrebne odobritve tozadevnih sklepov po Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu. Kot primer naj nevedemo, da Osrednji urad v Zagrebu še vedno ni odobril sklepa tukajšnjega Ravnateljstva radi preureditve postopanja pri dovoljevanju zobotehniških naprav, ki v preveliki meri obremenjujejo bolniško zavarovalno panogo.

Ravnateljstvo ljubljanskega Okrožnega urada, kakor tudi Uprava tega urada si prizadevata, da se znižajo režijski stroški. Dejansko so se ti stroški vsaj neznatno znižali i. s. od 18.74% v pretečenem poslovnem letu na 17.87% koncem prvega polletja tekočega poslovnega leta. Ako uvažujemo, da je bolniško zavarovalna panoga sorazmerno obremenjena tudi po upravnih stroških Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu, je jasno, da so upravni stroški bolniškega zavarovanja, ki znaša pri sedanjem ustroju zavarovanja blizu 1/4 zavarovalnih prispevkov, visoko pretirani. (Konec prihodnjaj.)



Davek na zaslužek telesnih delavcev.

(Konec.)

Tak seznamek v dveh izvodih, zaključen po delodajalcih z jamstvom za njegovo točnost, oddado delodajalci z odpošiljajočim zneskom davka pristojnemu davčnemu uradu **takoj** po preteku vsakega meseca. Davčni uradi pridržijo en izvod seznamka zaradi vknjižbe, na drugem izvodu pa potrdijo sprejem ter ga izročijo delodajalcu kot dokaz, da se je davek vplačal.

Delodajalec potrdi plačilo davka delavcu samemu še le ob izstopu iz službe in sicer na ta način, da mu vpiše v delavsko knjižico, za kateri čas in pod katero številko seznama je bil davek odtegnjen. Ta potrdila pa se lahko izdajajo tudi v posebnih davčnih knjižicah ali pa v obliki potrdila, ki je takse prosto, dokler se porablja samo za dokaz o plačnem davku.

Delodajalci ad b) (trgovci, obrtniki itd.) morajo ob nastopu službe delavcev, ki niso izpolnili svojih davčnih obveznosti ali pa imajo pri njih večjo plačo nego so jo imeli v prejšnji službi v **treh dneh** prijaviti davčnemu oblastvu **novoga delavca**, za enkrat dokler ne izidejo tiskovine s posebno vlogo, ki mora vsebovati delavčevo ime in njega priimek, poklic (trgovski, krojaški, čevlarski pomočnik itd.), starost, znesek mesečnega ali

letnega zaslužka z draginjskimi dokladami vred in dan, ko je nastopil službo.

Vložitev take prijave potrdi davčno oblastvo v obliki posebnega potrdila. Davek na podlagi teh prijav odmeri davčno oblastvo in sicer provizorično za čas od dneva nastopa službe do konca koledarskega leta, ako pa je službovanje oziroma zaposlitev dogovorjena za krajši čas, pa krajši čas zaposlitve. Definitivno se davek predpiše takim delavcem še le po preteku leta na podlagi letne prijave.

Pred začetkom vsakega leta, najkasneje pa do konca meseca januarja vsakega leta morajo delodajalci ad b) predložiti davčne prijave za vse delavce.

Pobrane zneske odpremljajo delodajalci ad b) po preteku vsakega četrtletja, odnosno tekom enega meseca, če delavec zapusti službo pred potekom meseca. Na prosto pa jim je dano, da plačujejo davek delavca tudi v krajših rokih in ne trimesečno.

Pobrani zneski se odpremljajo z davčno knjižico delavca. Ta knjižica, ki je navadnat davčna knjižica, kakoršno imajo tudi drugi davkoplačevalci, se izroči delavcu, kadar izstopi iz službe.

Delodajalci, ki na ta način odpremljajo davek, morajo voditi o svojih delavcih »kontrolno knjigo delavcev«. V to knjigo

vpisujejo: delavčevo ime in njega priimek, dan, ko je vstopil v službo, s kolikim zaslužkom in katerega dne je izstopil iz službe. To knjigo z davčnimi knjižicami delavcev in potrdili o vloženi prijavi morajo delodajalci na zahtevo dati na vpogled pooblaščenim organom davčne uprave.

Delodajalci pod b) trgovci na drobno in obrtniki) pa lahko vplačujejo davek svojih delavcev tudi tako kakor delodajalci pod a) (veleobrati itd.) ter oddajajo davek svojih delavcev pristojnim davčnim uradom s seznamkom na predpisanem obrazcu. S tem odpadejo prijave, davčne knjižice in kontrolna knjiga delavcev.

6. OBSEG JAMSTVA DELODAJALCEV.

Vsak delodajalec, ki zaposluje telesne delavce, jamči za plačilo njih davka za ves čas, dokler so zaposleni pri njem.

Ako nastopi službo delavec, ki se ne more izkazati, da je uredil svoje dolžnosti glede davka na zaslužek telesnih delavcev, morajo to delodajalci sporočiti davčnemu oblastvu ali v seznamku ali v prijavi s pribombo: »ni uredil davčne dolžnosti«. Davčna oblastva na podlagi teh pripomb uredijo davčno plačilo. Če delavec ne more takoj plačati dolžnega davka, mora davčno oblastvo plačilo zavarovati.

Samo pri nekvalificiranih delavcih se gradbenim podjetniškim in industrijskim obratom in podjetjem, ki odpremljajo davek z mesečnim seznamom, ni treba brigati za pravilno plačilo delavčevega davka v prejšnji službi. Isto velja tudi za delavce, ki so začasno zaposleni v katerem koli drugem obratu ali podjetju.

Delodajalci, ki svojih delavcev ne prijavljajo redno davčnemu oblastvu ali prijavijo zaslužek v manjšem znesku, nego je bil dogovorjen, plačajo ves odpadajoči davek, če delavca niso prijavili, odnosno vso razliko, ki bi morala biti odmerjena, ako bi se vložila pravilna prijava.

7. PRAVICE DELAVCEV PRI NAPAČNEM ODBITKU.

Če se davek pogrešno izračuna in preveč odtegne, imajo delavci pravico zahtevati popravek obremenitve ali povračilo preveč odtegnjenih zneskov in sicer oni, ki plačajo davek po prijavi v šestih mesecih od dne, ko so bili obveščeni o odmerjenem davku, oni, ki jim delodajalci odtežajo davek od plače, pa od dne, ko jim je bil davek odtegnjen.

8. AVTONOMNE DOKLADE.

Na davek od zaslužka telesnih delavcev se smejo enako kakor na druge davke pobrati tudi avtonomne doklade (okrajne, občinske itd.), ako se to pobiranje pravilno sklene in od pristojnih oblastev odobri. Vendar pa je pobiranje doklad omejeno samo na eno četrtino državnega davka, to je na 50 par od 100 dinarjev zaslužka.

9. PRIJAVE ZA DELAVCE, KI SO DAVKA OPROŠČENI.

Delodajalci morajo vlagati prijave tudi za delavce, ki so stari izpod 18 let ali nad 65 let ter one, ki ne zaslužijo nad

5000 Din letno. Razlog za davčno oprostitve morajo navesti v opombi prijave.

Na zahtevo davčnega oblastva so delodajalci dolžni dokazati delavčevo starost z njegovim rojstnim listom ali na kak drug način.

Za sezonske kmetijske delavce ni treba vlagati prijave.

10. TISKOVINE.

Delodajalci ad a) morajo sami skrbeti za sestavo seznamov in morebitnih specialnih davčnih knjižic.

Prijave delodajalcev ad b) se morajo vlagati na uradno izdani tiskovini. Dokler se ta tiskovina ne izda, jo nadomešča vloga, ki mora vsebovati vse podatke, potrebne za odmero davka. Prijave, odnosno nje nadomestujoče vloge, so zavezane kolkovini 5 Din.

11. PREHODNA DOLOČILA.

Delodajalci ad a) plačajo pa za čas od 1. aprila 1925 dalje pobrane zneske s seznamom v dveh izvodih pri davčnem uradu, v roku, ki ga še naknadno določi delegacija ministrstva financ v Ljubljani, v nadaljnjih mesecih pa vsak mesec sproti.

Ostali delodajalci (trgovci - detajlisti, obrtniki), ki se ne poslužijo za odpremo seznamov, vložijo prijave za svoje delavce najkasneje do dne 15. novembra 1925. V teh prijavah (v obliki navadne vloge, kolkovane s 5 Din) je treba izkazati vse delavce brez ozira na višino zaslužka in starost in nadalje za vsakega posameznega delavca ali pomočnika, ki je dovršil 18. leto, a ni prekoračil 65 let starosti, navesti zaslužek, ki ga ima v času od dne 1. aprila do dne 31. decembra 1925. Prijave se vlagajo skupne za vse delavce.

Trgovina.

Uzance za trgovino s senom in slamo. Pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani se bo vršila v četrtek, dne 22. oktobra t. l. ob 10. uri anketa za določitev trgovskih običajev za trgovino s senom in slamo. Zbornica je poslala vabljenim interesentom načrt uzanc, ki se bo obravnaval na anketi.

Semenj v Dolskem pri Ljubljani. — Po obvestilu županstva občine Dolsko pri Ljubljani se vrši semenj v sredo dne 21. t. m. To je običajni letni sejmen, na katerega pride precej mesarjev in trgovcev z živino.

Za izvoznike lesa. Pri zbornici za trgovino, obrt in industrijo so interesentom na razpolago naslovi večjih importnih tvrdk stavbenega materiala v Pireju in Cavali.

Izvoz sliv iz Brčkega. Iz brčkega trga se je izvozilo dne 28. sept. 1114.07 q v vrednosti 4—4.50 Din za kg, 29. sept. 402.24q, 30. sept. 2084.68 q, 1. oktobra 1730.05 q, 2. okt. 1866.09 q, 3. okt. 2322.06 kvintalov, 4. okt. 869.79 q, skupaj torej 10.388.98 q sliv.

Prodaja starih sodov. Direkcija državnih železnic v Subotici razpisuje za dan 3. novembra t. l. licitacijo za prodajo 500 komadov starih lesenih sodov.

Prodaja starih tračnic, stare pločevine

gov namestnik vsakokratni referent za tujski promet. Glavni sklep je bil ta, da se **direktorij** z ozirom na negotove in burne čase **pooblašča**, da lahko sklepa in deluje v vseh zadevah, o katerih bi imel sklepati glavni odbor. Na ta način je pripravil dr. Krisper mogoči razhod Zveze, ki se je leta 1919 v resnici izvršil po sklepu direktorija.

Direktorij, v katerem so bili gg. dr. Papež kot predsednik, šolski nadzornik Anton Maier kot njega namestnik, dež, odbornik dr. Pegan, dr. Krisper in poslanec župnik Iv. Piber, je imel od tega časa nenavadno mnogo sej, do 17. oktobra nič manj kot 12, kojih sklepi pa so bili vsi bolj pripravljeni za bodočnost. Razpravljalo se je o kino-koncesiji za Bled, o vožnji z motornimi čolna po Blejskem in Bohinjskem jezeru, o potovalni pisarni z ozirom na akcijo zveze Österreichischer Verkehrsverband, naslednica »centralne konference«, ki si je lastila nekaj monopol za celo Avstrijo, torej tudi za Kranjsko.

V to bolj kontemplativno poslovanje udari 28. oktobra 1918 mahoma državni prevrat in osvoboditev avstrijskih Jugoslovancev od tisočletnega jarma. In zad-

nja seja direktorija Zveze v tem letu (dne 18. novembra) ima eno samo točko: javdušen pozdrav bratskemu hrvatskemu društvu za promet stranaca v Zagrebu v svitu nove svobode.

Dogodki po zlomu avstro-ogrske monarchije so nam še vsem v živem spominu, da jih ni treba natančneje očitati.

Val političnih in državnih revolucij v Srednji Evropi nas Slovencev sicer ni našel docela nepripravljenih, vendar smo morali žrtvovati mnogo naše moči v prvih mesecih prevrata svoji samobrambi, morali smo grozečo nevarnost desorganizirane avstro-ogrske armade, ki se je vsula čez našo zemljo, odvrniti in kakor hitro mogoče odpraviti. Morali smo napeti vse sile svoje organizatorne sposobnosti, da smo izvršili prehod iz stoletne ukoreninjenosti avstrijske nadvlade v novorojeno jugoslovansko svobodo kolikor toliko mirno in brez večjih trenj in homatij.

In vendar je s tvarjanjem naše države med boji v Korotanu in ob Muri, med zasedbo našega Primorja in Krušar in ob neposrednem ogrožanju naše bele Ljubljane po zapadnem sosedu — vodil izkušeni krmilar dr. Krisper ladjico naše

Deželne zveze mirno in smoteno skozi razburkane valove evropskega prevrata in jo dovedel v mirni in sigurni pristan jugoslovanskega državnega zavoda — Jugoslovanskega generalnega komisarijata za promet in turizmo v Ljubljani.

Naloge, ki so nastajale za vodstvo tujškega prometa, pa so bile tudi take, da so daleko presegale skromne moči zavoda bivše kranjske deželice. Zedinjena Slovenija se sicer ni udeležila v onem obsegu, kakor so to zaslanjale generacije slovenskih idealistov od leta 1848 naprej, a vendar je po priklopitvi cele spodnje Stajerske, Prekmurja in dela Koroške obseg tega ozemlja narasel na dvakrat toliko, kot je merila nekdanja cela Kranjska. Nova tujsko prometna okrožja z živahnim tujskim prometom ter krasnimi letovišči in kopališči so zahtevala tudi za se ono skrb, ki so jo uživala preje pod avstrijskimi, čeprav nemško-nacionalnimi zvezami vsaj v gospodarskem oziru. Gorenjska pa je bila popolnoma porazena in razdejana, kar se tiče njenega tujškega prometa in tujskoprometnih naprav, nadomestila za staro publiko, večinoma nemško in madjarsko, ni, ljudstvo obubožano itd.

Shod tujskoprometnih interesentov gorenjskih, ki se je vršil že dne 23. januarja 1919 na Bledu, je to stanje ostro poudarjal in izrazil zelo odločno pričakovanje, da bodo merodajna oblastva in organizacije — mišljena je bila tu Narodna vlada in Deželna zveza — z vso energijo popravile in odpravile vsaj najhujše rane, ki jih je vojna zadala tujskemu prometu.

Najbolj prizadeto je bilo najvažnejše naše letovišče Bled. Zato je Deželna zveza vzlic pičlim sredstvom, ki so ji bila na razpolago, dovolila blejskemu prometnemu društvu takoj 2000 K za administrativne in pisarniške stroške, 2000 K za popravilo Zdraviliškega doma in 1000 K za zopetno ureditev parka na Straži in potov na razgledišče Osojnice. Izposloval je pri poverjeništvu za javna dela nadaljni znesek 5000 K za Zdraviliški dom in pa brezplačno dobavo lesa iz državnih gozdov. V nadaljnjem poteku pogajanj je nakazalo poverjeništvu za javna dela blejski občini za popravilo pristanišča 20.000 K, tujskoprometnemu društvu na Bledu pa 10.000 K.

(Dalje sledi.)

in starega železa. Direkcija državnih železnic v Zagrebu razpisuje za dan 6. novembra t. l. ofertno licitacijo za prodajo starih tračnic, stare pločevine in starega železa.

Nenavadno visoki pasivum angleške trgovske bilance. Trgovsko ministarstvo (Board of Trade) priobčuje številke angleške trgovske bilance za prvih devet letošnjih mesecev. Deficit znaša 386 milijonov funtov, lani v istem času je pa znašal 320 milijonov; zvišal se je torej za 20%, pa je bil že lani izredno visok. Vrednost uvoza v letošnjih prvih devetih mesecih je znašala 965 milijonov funtov, za 56 milijonov več kot lani; vrednost izvoza izkazuje 579 milijonov funtov, lani je bila pa 589,5, se je torej letos zmanjšala za 10,5 milj. funtov. Nazadovanje eksporta pripisujejo premoči, ki ga skoraj nič niso eksportirali; prirastek importa gre na rovaš zvišane prometa v britanski veletrgovni in pa pomnoženega uvoza surovin za angleško industrijo. Deficit letošnjih prvih devetih mesecev je več let nazaj največji. Povprečno pride na mesec 43 milijonov funtov deficita.

Poljsko-ruska trgovska zbornica. 10. oktobra se je vršila v Varšavi konferenca, ki so ji prisostvovali tudi sovjetsko-ruski trgovski zastopniki. Zbornica naj proučuje pogoje, kako naj se uredi gospodarsko razmerje med Poljsko in Rusijo. Konferenca je sestavila provizorično komisijo, v kateri so zastopniki obeh držav. Komisija bo izdelala statut zbornice in pa delavni njen pravilnik. Poseben odbor bo vodil posle zbornice tako dolgo, da bo poljska vlada zbornico potrdila. Ravnotak odbor bodo sestavili tudi v Moskvi. — Obenem beremo, da se je sestal v Varšavi Čičerin s poljskim poljedelskim ministrom Janickim. Namen sestanka je bila izločitev konkurence obeh držav na svetovnem trgu. Rusi so menda predlagali, naj se razdeli svetovni žitni trg v rusko in poljsko interesno cono, da ne nastopata obe državi istočasno na istih trgih in si tako kvarita ceno. Da je nekaj na tem, se vidi iz povabila na konferenco, ki ga je poslal Janicki zastopnikom poljedelskih organizacij in žitne trgovine. Povsod po svetu opazamo stremljenje, da se poboljša mirnim potom.

Težava za izvoz poljedelskih pridelkov na italijansko-nemških pogajanjih. »Giornale d'Italia« poroča, da so se na pogajanjih za sklenitev trgovske pogodbe med Italijo in Nemčijo pojavile nove težave. Zdi se namreč, da Nemčija ne misli ugoditi željam italijanske delegacije glede izvoza poljedelskih pridelkov. Ker polaga Italija na ta izvoz največjo važnost, smatrajo krogi italijanske delegacije na teh pogajanjih, da ne bo prišlo do sklenitve, ako bo Nemčija vztrajala na svojem stališču.

Davki in takse.

Zbor gospodarskih korporacij in organizacij v Sloveniji zaradi prevelikih davčnih bremen. Združene gospodarske korporacije in organizacije, kakor Zveza industrijev, Zveza trgovskih gremijev, Zveza obrtnih zadrug, Pokrajinska zveza društev hišnih posestnikov, Jugoslovanska obrtna zveza, Kmetijska družba, Zbornica za trgovino obrt in industrijo itd. prirede v petek dne 23. oktobra t. l. ob 10. uri dopoldne v dvorani »Kino Matica« v Ljubljani veliko zborovanje, na katerem se bode razpravljalo davčno vprašanje, ki postaja vsled trajne gospodarske krize v Sloveniji vedno bolj pereče. Na zborovanju se bodo v obliki resolucije stavile zahteve za izpremembo sedanjih davčnih zakonov in za omilitve davčne prakse. Na zborovanje so povabljeni zastopniki vlade, centralne in oblastne, zastopniki vseh gospodarskih korporacij in organizacij, predstavniki političnih strank, zastopniki oblastev in uradov. Zbor je javen.

Ocena dohodkov za dohodnino. — Ob priliki sestankov članov cenilnih komisij v Ljubljani, Celju in Mariboru v letu 1924 je Zveza trgovskih gremijev v Ljubljani sestavila v sporazumu z zastopniki posameznih trgovskih in obrtniških panog pregled ocene čistih dohodkov iz najvažnejših dohodninskih virov. Šlo je pri tem, na koliko odstotkov naj se oceni čisti dohodek od prometa raznih trgovskih panog, koliko znaša čisti zaslužek rokodelcev, kako visoko naj



ZLATOROG

se oceni zaslužek gostilničarjev in mesarjev itd. Ti pregledi so dobro služili trgovcem in obrtnikom pri sestavi napovedi, pa tudi komisijskim članom pri oceni, da so imeli vsaj nekaj podatkov za enakomerno oceno po posameznih okrajih. Ker so se pa od takrat dohodninske razmere zelo izpremenile, deloma vsled poostrene konkurence in velike stagnacije v trgovskem prometu, vsled porasta dinarja in padca cen, je Zveza v zadnjem času razposlala vsem gremijem okrožnico, v kateri jih opozarja na važnost omenjenih okvirnih ocen ter jih pozivlja, da ji sporočijo, pri kateri stroki in v koliko se je rentabiliteta povečala oziroma zmanjšala in kakšne izpremembe bi bile potrebne, da bo pregled še popolnejši in točnejši. Opozarjamo posamezne gremije in zadrage na to okrožnico in jim priporočamo, da ji posveto vso pozornost in se ji točno odzovejo. Na ta način zbrani podatki bodo tvorili podlago za širšo anketo, katero se namerava glede ocenjevanja dohodkov sklicati v doglednem času.

Industrija.

Položaj industrije v Nemčiji meseca julija t. l. V mesecu juliju t. l. se je položaj rudarstva poslabšal. Prometna kriza, ki je začela v začetku tega leta, je julija še trajala. Predvidevajo se katastrofalne posledice, zlasti v rurski oblasti. V mesecu juliju pr. l. je bil konsum premoga v državi za 15% večji kot v istem mesecu t. l. Količina premoga v skladiščih se ni zmanjšala in znaša 10 milijonov ton. Odslovitve delavcev so se nadaljevale tudi v tem mesecu. Položaj premogovnikov v Gornji Šleziji se je pa izboljšal. Produkcija je znašala v tem mesecu za 300.000 ton več, kot v prošlem mesecu. Tudi položaj v Doljni Šleziji je bil ugoden. Produkcija koksa se je povečala, medtem ko se je produkcija briketov zmanjšala. Položaj železne industrije se od meseca do meseca stalno slabša. Naročila prihajajo zelo redko tako iz domačih trgov, kakor tudi iz inozemstva. Produkcija pada v celi Nemčiji. Mnogo tovarn je primorano prodajati svoje izdelke izpod lastne cene. V diseldorfski industriji strojev traja kriza še dalje. V industriji lokomotiv se je produkcija popolnoma ustavila. V industriji poljedelskih strojev je bilo povprševanje boljše, toda tudi pri tej industriji se čuti pomanjkanje kapitalov in kreditov. Položaj kemične industrije se v mesecu juliju ni mnogo izpremenil. Izvoz je bil vsled težke konkurence iz inozemstva slab. Tudi elektrotehnična industrija je v tem mesecu padla. Izvoza skoro ni bilo, ker je produkcija teh predmetov v inozemstvu mnogo cenejša in to zbog cenejših delovnih moči in surovin. V industriji papirja je bil izvoz zelo slab. Zbog zvišanih mezd se je cena papirja zvišala za 6%. Industrija kavčuka je v mesecu juliju t. l. prošla precej dobro. Oblačilna industrija: V trgovskih krogih vlada mnenje, da bo cena za volno ostala na sedanjih višini. V predilnicah in tkalnicah so bili posli zbog pripravnosti na zimsko sezono dobri. V mlinski industriji je vladala negotovost zbog novih carin. V industriji sladkorja je bilo stanje potrošnje boljše. Cena (vključno vreče) je bila 21,50 mark. Industrija margarina je v začetku julija dobro uspevala, toda pozneje se je položaj zbog vročine poslabšal.

Denarstvo.

Agentura Narodne banke v Dubrovniku. Glavni odbor Narodne banke je sklenil ustanoviti agenturo v Dubrovniku. V ta namen se je mudil te dni v Dubrovniku generalni ravnatelj narodne banke

dr. Novakovič s članom glavnega odbora Gjuričem in inšpektorjem Grujevičem. Vodstvo agenture bo poverjeno »Dubrovački trgovski banki«, kot najstarejšemu domačemu denarnemu zavodu.

Nova denarna enota na Ogrskem. Ministrski svet je določil vrednost nove denarne enote na 12.500 papirnatih kron.

Poštna hranilnica. — Dne 1. oktobra je bilo otvorenih čekovnih računov v Beogradu 1452, v Sarajevu 2613, v Ljubljani 4170 in v Zagrebu 3971, skupaj 12.176. V letu 1925 je bilo na novo otvorenih v Beogradu 439, v Sarajevu 36, v Ljubljani 172 in v Zagrebu 223. Vloge so znašale dne 31. avgusta t. l. (30. septembra t. l.) v Beogradu 91,7 (106,5), v Sarajevu 61,1 (61), v Ljubljani 72,2 (72,8) in v Zagrebu 88 (100,2) milij. dinarjev. Vplačil se je izvršilo 389.012 v znesku 1610,6 milijonov dinarjev, izplačil pa 155.779 v znesku 1583 milijonov dinarjev. Od skupnega prometa je bilo 1364,7 milijonov dinarjev, to je 42,73%, brezgotovinskega prometa.

Carina.

Carinski prejemki v III. desetini meseca septembra t. l. — V III. desetini meseca septembra t. l. so naše carinarnice pobrale 77.030.325 Din carine. Od posameznih carinarnic so pobrale največ carinarnice v Beogradu-Savi, in sicer 13.138.123 Din in na kolodvoru 8.859.598 Din, v Zagrebu na kolodvoru 11.048.186 Din in na pošti 2.485.029 Din, v Ljubljani 6.749.767 Din, v Mariboru 4.380.770 Din, v Novem Sadu 3.523.763 Din, v Subotici 3.362.387 Din, v Sarajevu 2.366.962 Din in v Splitu 2.037.977 Din. V celem mesecu septembru se je pobralo na carini 222.447.009 Din, v istem času leta 1924 pa 173.305.088 Din, kar je v prvi vrsti povzročila carinska tarifa.

Iz naših organizacij.

Vsem trgovcem špeceristom: Gremij trgovcev v Celju razglasa: Po opozoritvi tukajšnje finančne kontrole, da nekateri trgovci, posebno engrosisti, ne smatrajo za potrebno, blago, katero podleži trošarini, opremiti z vidnim znakom o plačani trošarini in da morajo ta vidni znak prenesti tudi na ono blago, katerega razpečavajo detailisti, opozarja Gremij trgovcev v Celju vse trgovce špeceriste, da si naj pri srezki finančni upravi preskrbijo potrdila o plačani trošarini. Če tudi n. pr. je engrosist trošarino za dotično blago plačal in da isto namerava razposlati drugim detailistom, mora fakturo k vsaki pošiljki, pustiti od tukajšnje srezke uprave finančne kontrole overiti ali izposlovati si posebno potrdilo o plačani trošarini. Vsak tak prestopek se najstrožje kaznuje. Toliko prizadetim v vednost in ravnanje.

RAZNO.

Sklenitev nemško-sovjetske trgovinske pogodbe. Dne 13. t. m. je bila med Nemčijo in Zvezo sovjetskih socialističnih republik podpisana trgovinska pogodba. Za Nemčijo sta podpisala pogodbo nemški poslanik v Moskvi Brockdorff Rantzau in predsednik nemške delegacije Koerner, za ZSSR pa Litvinov in predsednik sovjetske delegacije Hanecki. Glede sklenitve te pogodbe objavlja agencija Tass naslednje: Pogodba je sklenjena za dobo dveh let in predstavlja realizacijo načel, ki so vsebovana v gospodarskem poglavju rapalske pogodbe. Takoj po podpisu trgovinske pogodbe sta delegaciji pričeli pogajanja za sklenitev carinskega dogovora.

Zagrebački Zbor. Po dosedanjih sklepih uprave priredi Zagrebački Zbor —

najbrže v zadnjem tednu meseca marca 1926 »Veliki spomladanski semenj« s sledečimi oddelki: 1. Mednarodni semenj za avtomobile; 2. mednarodni semenj za gospodarske stroje; 3. mednarodni semenj za radioaparate; 4. semenj za vina in druge alkoholne pijače; 5. mednarodno razstavo plakatov.

Spopolnitev izpraznjenih mest pri Glavni Kontroli. — G. predsednik Glavne Kontrole je obvestil finančnega delegata, da Glavna Kontrola nujno želi, da bi se za mesta, razpisana v Službenih Novinah od 5. oktobra t. l. br. 227, v večjem številu potegovali tudi Slovenci; prošnje da bi se sprejemale tudi še do konca t. m., čeravno je konkurzni termin že s 15. t. m. potekel. Brez dvoma bi bilo samo v vsestranskem interesu, ko bi poziv g. predsednika našel čim večji odmev zlasti pri našem pravniškem naraščaju, ki bi imel pri Glavni Kontroli hvalježno in z različnimi ugodnostmi (neodvisnost, posebne doklade, nagrade) zvezano torišče za svoje udejstvovanje. Gg. reflektantje, ki žele nadaljnjih pojasnil, naj se obrnejo na finančnega delegata.

XIII. Nizozemski jesenski velesejm, ki se je vršil v Utrechtu od 8. do vključno 17. septembra, je zaključil s prav dobrim uspehom. Število razstavljalcev je znašalo 764, od katerih je bilo 548 inozemskih tvrdk in 216 tujih. Število posetnikov je doseglo ca 50.000. Prihodnji velesejm v Utrechtu se vrši od dne 9. do vključno dne 18. marca 1926. Tudi ta prireditelj bo imela mednarodni značaj.

Razstava v Kairu. V Kairu se bo vršila od 20. februarja do 6. marca 1926. leta velika poljedelska in industrijska razstava. Vse informacije glede razstave daje: Directeur de la Société Royale d'Agriculture — Chaire — P. B. 63.

Jeklene valjane zastore ter vsa ključavničarska dela, izvršuje ter se priporoča za cenj. naročilo, ključavničar Avgust Martinčič, Ljubljana, Rimska cesta št. 14.

Paroplovno poročilo družbe »Oceania«. »Mrav« prispel 15. t. m. v Anverso, nadaljeval bo v Rotterdam. »Jadera« prispel 17. t. m. v Reko. »Zora« je prispel 20. t. m. v Trst, nadaljeval bo v Gruž, zatem na progi Las Palmas. »Sava« je prispel 14. t. m. v Rabat, nadaljeval bo na Orna, Alicante, Marselj, Genova, Trst in Reko. »Kostrena« je prispel 15. t. m. v Marselj, nadaljeval bo v Barcelono, Oran, Malago, Casablanca, Mogador, Mazagan, Tenerifo in Las Palmas. »Sud« je prispel 12. t. m. v Methil, krea za Trst. »Vladimir« je odpotoval 18. t. m. iz Splita za Catacolo (na progi Grške). »Mora« je prispel 19. t. m. v Trst. »Diamant« je odpotoval 15. t. m. iz Smirne v Kandijo, Rethimo, Canea, Gythion, Calamata in Trst.

Nova gospodarska revija. Mednarodni komercialni biro Popelak v Grazu (St. Peter, Gartenstadt 6) bo začel z 22. t. m. izdajati gospodarsko revijo: »Südeuropa und der nahe Orient«, ki bo priobčevala gospodarske vesti iz Avstrije, Madžarske, Jugoslavije, Albanije, Rumunije, Bolgarije, Grčije, Turčije in Perzije. Revija bo sprejemala tudi inserate, ki so za navezovanje stikov s tržišči v vseh omenjenih krajih priporočljivi.

Nova knjiga o naši emigraciji. Kakor znano se udeleži tudi naša država velike mednarodne razstave v Filadelfi in je ministrski svet v ta namen že dovolil 10 milijonov Din. Pri tej priliki izide obsežna knjiga: »Srbi, Hrvati in Slovenci v Ameriki«. V knjigi so razvidno razloženi ekonomski, socialni, kulturni in nacijski problemi naših ameriških izseljencev. Knjiga velja v prednaročbi (biblioteka »Bankarstva«, Zagreb, Marovska ulica 30) 150 Din, v knjigarnah pa 200 Din.

Ljubljanska borza.

19. oktobra 1925.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz l. 1921 den. 80; Loterijska državna renta za vojno škodo, denar 345; Zastavni listi Kranjske deželne banke denar 20, blago 23; Kom. zadolžnice Kranjske deželne banke denar 20, blago 23; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 201, bl. 202, zaklj. 201; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 230; Merkantilna banka, Kočevje den. 101, bl. 102, zaklj. 101; Kreditni zavod za trgovino in industrijo den. 175, bl. 185; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana den. 120, bl. 125; Trboveljska premogokopna družba d. d., Ljubljana den. 338, bl. 348; Združene papirnice Vevče, Goritane in Medvode d. d., Ljubljana den. 120; »Nihag«, d. d. za ind. i trg. drvom, Zagreb bl. 40; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 130, bl. 140; »Šešir«, tovarna klobukov d. d., Škofja Loka den. 138, bl. 144.

Blago: Bukova drva, suha, 1 m dolž., fco meja, 5 vag. den. 22.50, bl. 22.50, zaklj. 22.50; bukov ploh 25—100 mm, neobrobjeni, suhi, monte, od 2 m naprej, fco nakladalna postaja bl. 460; javorjevi plohi, 50—100 mm, neobrobjeni, suhi, monte, fco nakladalna postaja bl. 650; borovi remeljni, 7/7, 8/8, 10/10, 4 m, II./III., fco meja bl. 550; hrastovi frizi 4—8 cm, 30—50 cm, fco meja bl. 1300; hrastovi frizi 5—10 cm, 25—50 cm, fco meja 1300, hrastovi plohi 50 mm, 2/60 m, neobrobjeni, fco meja bl. 1150; hrastovi plohi 50 mm, 2/60 m, obrobjeni, fco meja bl. 1400; jelovi remeljni 29/58, 34/68, 68/68, 58/58, 48/48, 88/88, 98/98 mm, 4 m vsake mere po en vagon, fco meja den. 530; borovi plohi 50 mm, 3, 4, 4.50, neobrobjeni, suhi, fco nakl. postaja bl. 450; češnja, oreh, jesen, javor, 30 80 100 mm, 1.50—3 m, fco nakl. postaja bl. 725; pšenica domača, fco Ljubljana den. 260; koruza stara, fco slavonska postaja bl. 185; koruza nova, promptna, fco slav. postaja, 1 vag. den. 122.50, bl. 122.50, zaklj. 122.50; koruza nova v storžih, fco slav. postaja bl. 75; oves sremiski, fco nakladalna postaja bl. 170, fižol rujavi, sremiski, fco nakladalna postaja bl. 200, fižol mešani, sremiski,

fco nakladalna postaja bl. 170; fižol ribničan, fco Ljubljana den. 300; fižol mandolon, fco Ljubljana den. 285; fižol prepelčar, fco Ljubljana den. 310; krompir beli, gladki, fco štajerska postaja bl. 75; proso medjimursko, par. Ljubljana bl. 275.

TRŽNA POROČILA.

Ljubljanski trg. Govejo meso v mesnicah 16—19 Din, na trgu 15—18, kg jezika 18—19, vampov 9—10, pljuč 6—8, jeter, ledic, možganov 18—19, loja 7.50 do 10, kg teletine 17—20, jeter 25—30, pljuč 20, kg svinjskega mesa 20—27.50, pljuč 10, jeter 15 do 20, ledic 27.50, glava 7.50, parkelj 5, slanina 22.50—29, masti 30 do 31, šunke 35—37, prekajenega mesa 20 do 35, prekajenih parkljev 12, prekajene glave 15, jezika 35, kg koštrunovega 14 do 15, kozličkovine 20, konjskega 9—12. Klobase: kg krakovskih in debrecinskih 44, hrenovk, safalad, posebnih 35, svežih kranjskih 32—40, suhih kranjskih 67, prekajene slanina 30—35. Piščanec 12 do 35, kokoš 30—40, petelin 30—45, raca 25—35, domač zajec 8—18, divji zajec 25—60, poljska jerebica 15—18, gozdna jerebica 25, kg krapa 26—32.50, šljajna 25—30, ščuke 25—30, postrvi 55—60, klina 13.50—15, mreke 17.50—20, pečenke 8—12.50. Liter mleka 2.50—3, kg surovega masla 45, čajnega 55, masla 45, bohinskega sira 36, sirčka 9—10, eno jajce 1.75. Pijače: liter starega vina 14 do 24, novega 11, čaša piva 3, vrček 4.25 do 4.50, steklenica 5 do 5.50. Kg belega kruha 5.50, črnega in rženega 4.50. Sadje: kg luksuznih jabolk 8, jabolk I. vrste 6, II. in III. 3 do 5, luksuznih hrušk 12, hrušk I. vrste 10, II. in III. 4 do 8, ena limona 75 para do 1 Din, kg fig 14, navadnega kostanja 3.75 do 4, maroni 10, orehov 10, luščenih orehov 35, suhih češpelj 18, suhih hrušk 9 do 10, grozdja 6 do 50, pražene kave I. vrste 80—92, II. toriko 64 do 76, Santos 52 do 56, Rio 45 do 50, pražene kave I. vrste 80 do 92, II. 60 do 64, III. 52 do 56, kristalnega sladkorja 13.50, sladkorja v kockah 15.50, kavne primesi 20, riža 8 do 10, liter namiznega olja 22, jedilnega 20, vinskega kisa 4.50, navadnega 2.50, petroleja 7, kg soli 4.50, celega popra 38, mletega 42, paprike III. vrste 32, sladke paprike po

kakovosti 52, testenin 10 do 12, pralnega luga 3.50, čaja 75. Mlevski izdelki: kg moke št. 0 5.25 do 5.50, št. 1 5, št. 2 2 do 4.50 do 4.75, št. 3 4 do 4.25, št. 5 4, št. 6 3 do 3.50, kaše 6, ješprenja 6 do 7, ješprenjka 10 do 14, otrobov 2.50, koruzne moke 3.50, koruznega zdroba 4.50, pšeničnega zdroba 6.50, ajdove moke 7 do 9, ržene moke 4 do 4.50. Žito: q pšenice 310 do 315, rži 250 do 280, ječmena 230 do 250, ovs 230 do 270, prosa 310, koruze 245, ajde 330, fižola 375, graha 400, leče 600. Kurivo: q premoga 40 do 45, m³ trdih drv 150 do 160, mehkih 100. Krma: q sladkega sena 75, polsladkega 50, kislega 40, q slame 50. Zelenjava: kg glav-nate solate 10, endivije 7 do 8, motovilca 20, radiča 10 do 15, zelja 50 do 75 para, rdečega zelja 3 do 4 Din, kislega 3, ohrovt 3, karfiol 15 do 20, kolerab 5, kolerab-podjelmlic 75 para, špinače 7 Din, paradižnikov 6, buč 3, čebule 2 do 3, česna 15, krompirja 1.25, repe 75 para, kisle repe 2.50, jurčkov 10 do 12.50, korenja 75 para do 4 Din, peteršilja in zelenjave za juho 5 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalo se je: 12 konjev, 20 bikov, 143 volov, 456 krav in 7 letet, skupaj 638 glav. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu cene 13. oktobra 1925 so bile sledeče: Debeli voli 1 kg žive teže od 9 do 10.50 Din; poldebili voli 8—8.50; plemenski voli 5.75—7.50; bikji za klanje 6.25—6.75; glavne krave debele 7.75 do 8.50; plemenske krave 5.25—6.75; krave za klobasarje 4—5; molzne krave 6 do 7.75; breje krave 6—7.75; mlada živina 7.50—8.50; teleta 11.25—13.75 Din. Prodalo se je 325 glav, od teh za izvoz: 50 glav v Nemško Avstrijo, 15 glav v Italijo. Mesne cene: Volovsko meso I. in II. vrste 10—19 Din. Meso od bikov, krav, telic 10—19 Din. Telečje meso I. in II. vrste 12.50—20 Din. Svinjsko meso sveže 12.50—27.50 Din.

Cene žitu v Berlinu. Cene cerealij v Berlinu so na dan 15. oktobra 1925 uradno notirale: Žito po 1000 kg, ostalo po 100 kg v zlatih markah. Pšenica 212 do 215; rž 150—154; oves 210—235; pšenična moka 21, 25—31.

Tržne cene v Budimpešti. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo dobiva o tržnih cenah v Budimpešti poročila od pooblaščenih agencij kraljevine SHS v Budimpešti. Poročila so v pisarni Zbor-

nice za trgovino, obrt in industrijo interesentom na vpogled.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. oktobra t. l. ponudbe za dobavo 10.000 kg katrana, za dobavo belih cunj in cunj za politiranje, za dobavo ploščnatih gorilcev za olje; do 27. oktobra t. l. za dobavo električnih delov za »Lichtpausapparat« ter za dobavo hrastovih kadi. — Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odelenju te direkcije. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 27. oktobra t. l. pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 200.000 kg sena. — Dne 11. novembra t. l. pri direkciji državne železnice v Subotici glede dobave jeklenega materiala ter glede izdelovanja, nabave in montiranja železne krovne konstrukcije sistema »Polonso«. — Dne 12. novembra t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave 100.000 kg portland-cementa in 50.000 kg negašenega apna; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave stavbenega materiala ter glede dobave 100 ton portland-cementa; pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave 100.000 kom. valovite lepenke za »Kuba« cigare; pri ministstvu vojske in mornarice v Zemunu glede dobave azbestnega škrlja, strešne lepenke in karbolineja. — Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. oktobra t. l. ponudbe za dobavo 500 kom. krtač-ribaric in 50 omel, za dobavo brusnih kamnov ter za dobavo 200 komadov jeklenožičnih krtač. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odelenju te direkcije. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 13. novembra t. l. pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave martinovega jekla. — Dne 14. novembra t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave raznega materiala (razne barve, firnež, špiřit, boraks, glicerín, mavec, kreča, ter-pentin, silkativ, formalin, klej, terpentinsko olje, šelak, kristalna soda itd.) ter glede dobave koksa.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja

PREMOG

Iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

Inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in briquete.

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 13, II. nadstr.

GROM

D. Z. O. Z.

carinsko posredniški in spedijski bureau

LJUBLJANA

Kolodvorska ul. 41

Naslov brzojavkam:

"GROM"

Podružnice:

MARIBOR, JESENICE, RAKEK.

Telefon interurban

št. 454

Obavljajo vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod najkvalitetnejšimi pogoji.



Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.

Veletrgovina

kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga

sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode

Točna

in solidna postrežba

Zahtevajte cenik!

Spago

dreto in vse vrste vrvarskih izdelkov ter v to stroko spadajoče blago dobite v skladišču „KONOPJUTA“ Ljubljana Gosposvetska 2

TISKARNA MERKUR

Trgovsko-industrijska d. d.

Ljubljana

Simon Gregorčičeva ulica št. 13

Telefon št. 552

Račun pri pošti. ček. zav. št. 13.108

Se priporoča za vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela. Tiska vse tiskovine za trgovino, industrijo in urade; časopise, knjige, koledarje, letake, posetnice i. t. d. i. t. d. Lastna književnica.



KJE SE KUPI?

Le pri trvdki

Josip Petelinc

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi. Najboljši šivalni stroj za rodbinsko ali obrtno rabo, svetovno znanih znamk Gritzner - Adler - Phonix. Istotam posamezne dele za stroje in kolesa, igle, olje, jermeno, pnevmatika. Ponk o vezenju na stroj brezplačno! — Večletna garancija! Na veliko! Na malo!

Trgovci! Pri trvdki Obrtniki!

Josip Petelinc

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi

dobite vse potrebščine za šivilje, krojače in sedlarje na veliko in malo po najnižji dnevni ceni.

- Oglašajte v „Trgovskem listu“!